

Tisztelt Képviselő-testület!

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Áht.) 2014. október 15-ei módosítása a költségvetési koncepció készítésére vonatkozó előírást hatályon kívül helyezte. Az Önkormányzat 2023. évi költségvetési tervezet beterjesztését a 2023. évre vonatkozó feladatainak, terveinek, gazdálkodási kereteinek meghatározása indokolja, és célunk, hogy az Önkormányzat 2023. évre vonatkozó feladatainak, terveinek, gazdálkodási kereteinek bemutatása továbbra is költségvetési koncepció készítésével történjen. Az Áht. 24. § (3) bekezdése alapján a költségvetési-rendelet testület elé történő terjesztésnek a határideje február 15-e.

Általánosságban a koncepcióval kapcsolatos követelmény, hogy a jogszabályban előírt kötelező feladatellátás biztosított legyen. Át kell tekinteni az önként vállalt feladatokat, és a továbbiakban a költségvetés tervezetének kimunkálásához legszükségesebb elveket kell megfogalmazni.

Az előterjesztés készítésének időpontjában a koncepcionális elvek kialakításához a Magyarország 2023. évi költségvetéséről szóló 2022 évi XXV. törvényt (továbbiakban: Törvény) vettük alapul.

A helyi önkormányzatok feladatainak ellátásához a 2023. évi központi költségvetési törvény együttesen 975 697,6 M Ft támogatást biztosít, amely 11,7%-kal (102 343,2 M Ft) haladja meg az előző évi 873 354,4 M Ft összegű eredeti előirányzatot. Az előző évhez képest a 2023. évi keretszám 7 296,9 M Ft felhalmozási kiadást tartalmaz, mely 2022-re még 13 610 M Ft-ot jelentett. A működési támogatások tehát 2023-ben 859 744,4 M Ft-ról 108 656,3 M Ft-tal, vagyis 12,6 %-al magasabb összegben, 968 400,7 M Ft-ban kerültek megállapításra. Az önkormányzatok központi finanszírozása 2023. évben is az önkormányzati feladatellátáshoz igazodó, feladatalapú támogatási rendszerben történik.

Gazdálkodásunkat jövő évben is az intézményhálózat, a településüzemeltetés működőképességének megtartása, a 2022. évről áthúzódó beruházások befejezése, és további, a település fejlődését szolgáló fejlesztések előkészítése, elindítása és megvalósítása határozza meg.

A bevételi előirányzatok várható változásai

A 2023. évi költségvetési koncepció irányelveinek kialakításához előzetes számítások szükségesek a normatív állami hozzájárulások 2023. évi nagyságrendjére vonatkozóan. Az előzetes számítások és a Törvény 2., 3., mellékletei szerint meghatározottak szerint az önkormányzatunkat a 2023. évre megillető normatív állami támogatás összege több jogcímen jelentősen nem változik.

1. Működési célú támogatások államháztartáson belülről

A 2023-as költségvetési törvény 2. számú melléklete tartalmazza az önkormányzati működéshez, településüzemeltetéshez, a köznevelési feladatokhoz, a szociális és étkeztetési feladatokhoz kapcsolódó támogatásokat.

Önkormányzati hivatal működésének támogatása B111

Az elismert hivatali létszám alapján a személyi és dologi kiadások elismert átlagos költségei figyelembevételével történik. Fajlagos összege 2022-ben tovább nőtt, 5.495.500 Ft/fő/év összege 5.537.000,-Ft/fő/év, összegre. A hivatal finanszírozott köztisztviselői létszáma 2023. évben 10,41 fő. A normatíva a hivatal feladatellátáshoz szükséges személyi, dologi és felhalmozási kiadásait finanszírozza, de ha a feladatellátás indokolja és a helyi bevételek lehetővé teszik, a hivatali létszám ennél lehet nagyobb. A hivatal működésére érkező támogatást a székhelytelepülés költségvetésében kell szerepeltetni.

Település-üzemeltetéshez kapcsolódó feladatellátás támogatása

- A zöldterület-gazdálkodással kapcsolatos feladatok ellátásának támogatása a települési önkormányzatokat a zöldterületek, és az azokhoz kapcsolódó építmények kialakításához és fenntartásához kapcsolódóan a belterület nagysága alapján illeti meg, mértéke a tavalyi 25.200 Ft-hoz képest 3,1%-os növekedéssel, 26.000 forint/hektár.
- A közvilágítás fenntartásának támogatása a települési önkormányzatokat a településen történő közvilágítás biztosításához kapcsolódóan illeti meg. A támogatás meghatározása a településen kiépített kiefeszültségű hálózat kilométerben meghatározott hossza alapján történik, az alábbi, a 2021. évi országosan összesített önkormányzati beszámolóban szereplő „Közvilágítás” kormányzati funkció alapján településkategóriánként számított átlagos, egy kilométerre jutó nettó működési kiadások figyelembevételével.

Településkategóriánként a támogatás fajlagos összege az alábbi:

10 001 fő lakosságszám alatti település esetében: 335 000 forint/km.

- A köztemető fenntartással kapcsolatos feladatok támogatása a 2021. évi országosan összesített önkormányzati beszámolóban szereplő „Köztemető-fenntartás és -működtetés” kormányzati funkció település kategóriánként számított egy négyzetméterre eső nettó működési kiadások figyelembevételével. Az így meghatározott támogatás összege legalább 100 000 forint.

10 001 fő lakosságszám alatti település esetében: 85 forint/m²

- A közutak fenntartásának támogatása a települési önkormányzatokat a közutak fenntartásával kapcsolatos feladataihoz kapcsolódóan illeti meg, a 2021. évi országosan összesített önkormányzati beszámolóban szereplő „Közutak, hidak, alagutak üzemeltetése, fenntartása” és „Parkoló, garázs üzemeltetése, fenntartása” kormányzati funkciók alapján településkategóriánként számított nettó működési kiadások figyelembevételével. Településkategóriánként a támogatás fajlagos összege az alábbi:

10 001 fő lakosságszám alatti település esetében: 245 000 forint/km.

- A központi költségvetés támogatást biztosít az önkormányzatok számára a Mőtv. 13. §-ában meghatározott egyes kötelező feladatok ellátásához.

A támogatás minimális összege:

b) az 1 000 fő lakosságszám feletti azon települések esetében, ahol az egy lakosra jutó iparüzési adóerő-képesség nem haladja meg a 32 000 forintot: 8,5 millió forint, egyébként 2.800 Ft/fő.

A központi költségvetés támogatást biztosít a lakott külterülettel rendelkező önkormányzatoknak a külterületi lakosok 2022. január 1-jei száma alapján.

A 2022-ben még rendeleti formában eldöntött polgármesteri illetményekhez való hozzájárulás összege a 2023. évi költségvetési törvénybe beépült. A támogatás a legfeljebb 5000 fő lakosságszámú települési önkormányzatokat illeti meg.

A települési önkormányzatok szociális, gyermekjóléti és gyermekétkeztetési feladatainak támogatása B113

A települési önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak egyéb támogatása jogcím

A támogatás a 35 000 forint egy lakosra jutó iparüzési adóerő-képességet meg nem haladó önkormányzatok egyes szociális jellegű feladataihoz járul hozzá.

A támogatás számított összegét a

a) 30%-a a Gyvt. 20/A. § (1) és (2) bekezdése szerinti pénzbeli támogatásban részesülők 2021. augusztus és 2021. november havi együttes létszámadataiból számított átlaga,

b) 30%-a a Szocvtv. 33. § (1) bekezdése szerinti aktív korúak ellátásában részesülők 2021. évi átlagos száma,

c) 10%-a a 18-59 éves korcsoportba tartozó, személyi jövedelemadót nem fizetők számának a 2021. évi adóbevallások összesítése alapján számított 18-59 éves korcsoporton belüli lakosságszámon belüli részaránya,

d) 30%-a a településen élő 60 év feletti lakosoknak az állandó lakosokon belüli részaránya elismert mértéke szerint kell meghatározni.

A települési önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak egyéb támogatása jogcím

Szociális ágazati összevont pótlék és egészségügyi kiegészítő pótlék jogcím: A jogcímből a központi költségvetés támogatást biztosít a Kjtvr. 15/A. §-a és 15/C. §-a szerinti, 2023. január-december havi foglalkoztatásra tekintettel kifizetendő szociális ágazati összevont pótlékhoz, egészségügyi kiegészítő pótlékhoz és azok szociális hozzájárulási adójához.

Az önkormányzat a támogatásra akkor jogosult, ha a Kjtvr. 15/A. §-a és 15/C. §-a szerinti szociális ágazati összevont pótlék és egészségügyi kiegészítő pótlék teljes összege tényleges bérnövekedésként jelenik meg a foglalkoztatott számára. Nem nyújtható támogatás a szociális ágazati összevont pótléknak és az egészségügyi kiegészítő pótléknak a Kjtvr. 5. és 7. számú mellékleteiben meghatározott összegén felül nyújtott összege és az arra tekintettel kifizetendő szociális hozzájárulási adó kifizetéséhez.

A támogatás havi összege az önkormányzati költségvetési szervek foglalkoztatottjaira vonatkozó, előző hónapra számfejtett, tárgy hónapban kifizetendő havi pótlékok szociális hozzájárulási adóval növelt bruttó összege.

Intézményi gyermekétkeztetés támogatása

Az önkormányzatokat kötött felhasználású támogatás illeti meg az általuk a bölcsődében, mini bölcsődében, a fogyatékos személyek nappali intézményében elhelyezett gyermekek számára biztosított, továbbá az óvodai, iskolai, kollégiumi és externátusi gyermekétkeztetés (a továbbiakban: intézményi gyermekétkeztetés) egyes kiadásaihoz. A támogatás igénylésének feltétele, hogy az önkormányzat saját fenntartásában lévő költségvetési szerv útján, társult feladatellátás esetén a társulás által fenntartott költségvetési szerv útján, vagy gazdasági társaságtól, egyéni vállalkozótól, központi költségvetési szervtől vagy nemzetiségi önkormányzattól (a továbbiakban: külső szolgáltató) vásárolt szolgáltatással biztosítsa az étkeztetést.

A központi költségvetés a Kjt., a köznevelési Kjtvrh., a Kjtvrh., továbbá egyéb, a kereseteket meghatározó jogszabályok alapján elismert átlagbéralapú támogatást biztosít a gyermekétkeztetést biztosító önkormányzatok részére, az önkormányzat által foglalkoztatottak béréhez és az ehhez kapcsolódó szociális hozzájárulási adóhoz.

A számított dolgozói létszám alapján megállapított bértámogatás megilleti azon önkormányzatokat is, amelyek a feladatot vásárolt szolgáltatás útján látják el, ekkor e támogatás a szerződés szerinti szolgáltatási díj ellentételezése, továbbá a gyermekétkeztetéssel összefüggő valamennyi kiadás fedezetéül szolgál.

A támogatás fajlagos összege a 2022. évi 2 442 000 Ft-ról 2 700 300 Ft-ra emelkedik, az elismert létszám 2,16 fő.

A központi költségvetés további támogatást biztosít az önkormányzatoknak az általuk biztosított intézményi gyermekétkeztetési feladattal összefüggésben felmerülő nyersanyag- és dologi kiadásokhoz a személyi térítési díjból származó elvárt bevételek figyelembevételével.

Az intézményi gyermekétkeztetés üzemeltetési támogatásának önkormányzatonkénti meghatározásáról és annak összegéről - az önkormányzatok által nyújtott adatszolgáltatás alapján, a települések típusát és az egy lakosra jutó iparüzési adóerő-képességét is figyelembe véve - az államháztartásért felelős miniszter 2022. december 15-éig dönt.

Szünidei étkeztetés támogatása

A rászoruló gyermekek szünidei étkeztetésének A támogatás a rászoruló gyermekek Gyvt. 21/C. § (1) bekezdés a) pontjában szereplő gyermekek szünidei étkeztetését biztosító települési önkormányzatokat illeti meg, az étkezési adagok száma alapján. Az étkezési adagok számába beleértendő a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 13/A. § (1)-(2) bekezdése szerint biztosított szünidei étkeztetés is.

A támogatás összege az egy lakosra jutó adóerő-képességtől függő fajlagos összegek figyelembevételével kerül meghatározásra az alábbiak szerint.

Egy lakosra jutó adóerő-képesség (forint)	Fajlagos összeg korrigált értéke az egy lakosra jutó adóerő-képesség alapján (forint/étkezési adag)
0-18 000	570
18 001-21 000	542
21 001-24 000	513

24 001-27 000	485
27 001-30 000	456
30 001-35 000	399
35 001-40 000	342
40 001-	285

Közművelődési feladatok támogatása B114

A támogatások a kulturális alapellátás biztosításához, a muzeális intézmények fenntartásához, a nyilvános könyvtári feladatok ellátásához és a közművelődési alapszolgáltatások biztosításához, valamint a kulturális intézményekben foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyának átalakulásáról, valamint egyes kulturális tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi XXXII. törvény alapján tett továbbfoglalkoztatási ajánlatot elfogadók számára biztosított differenciált béremeléshez járulnak hozzá. A támogatások szolgálnak a kulturális tevékenységet végző közalkalmazottak kulturális illetménypótléka, és az arra tekintettel fizetendő szociális hozzájárulási adó kifizetésére is. A települési önkormányzatokat a nyilvános könyvtári és közművelődési feladatok ellátására támogatás illeti meg, melynek fajlagos összege a 2023. évben nem változik, továbbra is 2.213 Ft/fő/év.

Amennyiben az önkormányzat a támogatás legalább 10%-át nem a Kult. tv. 76. § (3) bekezdés a) pontjában foglalt közművelődési alapszolgáltatáshoz kapcsolódó kiadásokra fordítja, úgy a támogatás 20%-ának megfelelő összegre nem jogosult.

Amennyiben a Kult. tv. 64. § (2) bekezdés a) pontja alapján a nyilvános könyvtárat fenntartó önkormányzat a támogatás legalább 10%-át nem könyvtári dokumentum vásárlására fordítja, úgy a támogatás 20%-ának megfelelő összegre nem jogosult.

Szolidaritási hozzájárulás

A 22 000 forint feletti egy lakosra jutó iparüzési adóerő-képességgel rendelkező önkormányzat az egy lakosra jutó iparüzési adóerő-képességétől függő mértékű szolidaritási hozzájárulást teljesít a központi költségvetésnek. A szolidaritási hozzájárulás alapja az önkormányzat iparüzési adóerő-képességét meghatározó adóalapja. A szolidaritási hozzájárulás teljesítése a nettó finanszírozás keretében történik, ezért az állami támogatások összegét csökkentő tényezőként kerül bemutatásra.

Az adóerőképesség alakulása

2022		2023	
Megnevezés	Összeg	Megnevezés	Összeg
Iparüzési adóalap	1 865 245 448	Iparüzési adóalap	2 019 088 116
Iparüzési adóerőképesség (= 03. sor * 1,4%)	26 113 436	Iparüzési adóerőképesség (= 03. sor * 1,4%)	28 267 234
Lakosság 2021.01.01	1 821	Lakosság 2022.01.01	1 880
Egy főre jutó adóerőképesség 2021-re	14 340	Egy főre jutó adóerőképesség 2021-re	15 036

Közhatalmi bevételek

Az adóbevételek és a saját bevételek emelésének korlátozása a a veszélyhelyzettel összefüggő átmeneti szabályokról szóló 2021. évi XCIX. törvény 147. §-a alapján 2022.06.30-ig tartott.

Az adóbevételek tekintetében a vagyoni típusú adóknál bevezetett változások miatt növekedésre számítnak.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 111. § (4) bekezdése alapján a költségvetési rendeletben 2013. évtől működési hiány nem tervezhető. A rendelkezés betartása érdekében a 2022. évről áthúzódó feladatok fedezetét a 2023. évi költségvetésben elsősorban a tárgyévi előirányzatok (és szükség szerint a 2022. évi pénzmaradvány) terhére célszerű biztosítani.

A bevételi előirányzatokat érinti az Mötv. 111. § (2)-(3) bekezdése, amely értelmében az önként vállalt feladatok forrását és kiadását a 2023. évi költségvetési rendeletnek elkülönítetten kell tartalmaznia.

A kiadási előirányzatok várható változásai

A kiadási előirányzatok tervezésének megalapozottsága érdekében a Törvényben rendelkezésre álló információk a következők:

A Törvény alapján az **alábbi mutatók nem változtak**:

- a köztisztviselői illetményalap 38 650 Ft,
- a közalkalmazotti bértábla változatlan,
- a közalkalmazottak illetménypótlék-számítási alapja 20 000 Ft,
- a költségvetési szervek által foglalkoztatottak éves béren kívüli juttatására (CAFETÉRIA) nettó 400 000 Ft tervezhető, de kormánytisztviselőt megillető cafetériajuttatás éves összege nem lehet alacsonyabb az illetményalap ötszörösénél.

A személyi juttatások tervezésének irányelvei az alábbiakban összegezhetőek:

1. A személyi juttatásokat a költségvetési szerveknél a Törvényben/Törvény felhatalmazása alapján helyi rendeletben meghatározott illetményalap, a bértábla, a kinevezési okiratok, a munkaszerződések, soros előrelépés, a nyugdíjba vonulók felmentési idejére fizetendő helyettesítési díj, illetve az átmeneti többlet létszám igény és az évközi kötelező teljesítményértékelés adatainak figyelembevételével szükséges megtervezni.

A tervezés során első lépés a kötelező feladatok ellátásához szükséges létszám meghatározása. Majd a hatályos illetményalap, közalkalmazotti illetménytáblával kell számolni a 2022. december – 2023. novembere közötti időszakra eső bértömeget. A tervezésnél a tételes analitikus kimutatás tudja biztosítani a költségvetés megalapozottságát, a létszám, személyi juttatások és járulékok soron kimutatott összegek közötti összefüggések biztosítása elvárt a tervezés során.

2. A jubileumi jutalom tervezése a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 78. § (1)-(2) bekezdése és a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCIX. törvény 150. § (1)-(2) bekezdése alapján történik.

3. A Kormány döntése értelmében a kötelező legkisebb munkabérek összege 2023-ban jelentősen emelkedett, a minimál bér legkisebb összege bruttó 232 000 Ft-ban került megállapításra, míg a garantált bérminimum összege 296 400 Ft-ra emelkedett.

Béren kívüli juttatások az alábbiak szerint tervezhetők az Önkormányzat és költségvetési szervei által:

4. munkába járással kapcsolatos költségtérítés 30 Ft/km összeggel,
5. munkavégzésre irányuló kiküldetés (2022. évi eredeti előirányzat);

A dologi és egyéb folyó kiadások tervezésének irányelvei összefoglalva:

Az intézmények dologi kiadásainak tervezése során az érvényben lévő szerződések, áthúzódó kötelezettségvállalások alapján tételesen kell megtervezni a várható kiadások összegét. A kifejezetten inflációkövetéssel rendelkező kötelezettségvállalások esetén eredeti előirányzat plusz az infláció várható mértéke (jelenleg 2022.októberi adat alapján 21.1 %) alapján, valamint a bázisévben a következő év költségvetésére hatást gyakorló intézkedések és előirányzat-módosítások figyelembevételével tervezhető. A dologi kiadáson belül az energiaköltség tervezésénél a 2022. év várható tényadatából szükséges kiindulni, kivéve a 2022. évben beruházással érintett azon feladat-ellátási helyeket, ahol energetikai korszerűsítés, átalakítás történt, vagy a feladatellátás nem volt folyamatos. Ezekben az esetekben a 2022. évi eredeti előirányzati adatokat kell bázisként figyelembe venni. Az energiaárak esetében a villamosenergia esetén nettó 177 Ft/kWh, míg a gáz esetében 5,2 Ft/MJ áron kell a tervezést megtenni.

A dologi kiadások tervezésénél az észszerűség és takarékoság követelményeinek érvényesítése céljából felül kell vizsgálni az egyes kiadások alakulását, rangsorolni kell a feladatokat. A költségvetési szerv dologi kiadásainak jelentős hányadát az épületek, építmények fenntartásával kapcsolatos, a közüzemi szolgáltatások igénybevétele teszi ki, ezen tételeket minden más kiadást megelőzően meg kell tervezni, és a fedezetét biztosítani. A dologi kiadásokat a 2022. évi eredeti előirányzat, illetve a novemberi teljesítés, valamint a 2023. évre szóló kötelezettségvállalások figyelembevételével kell meghatározni. A bölcsődei, óvodai feladatok ellátása, gyermekétkeztetés biztosítása változatlanul önkormányzati feladat, tervezése költség hatékony, megfontolt módon kerüljön biztosításra.

Az ellátottak pénzbeli juttatásai alapvetően a 2022. évre érvényes keret alapján kerülhet tervezésre. A települési támogatások folyósításakor meg kell őrizni az elmúlt években kialakított helyi támogatási formákat (rendkívüli élethelyzet támogatása, temetés költségeinek viseléséhez nyújtott támogatás, gyógyszer-támogatás, tüzelőanyag juttatás, születéshez biztosított támogatás, helyi Esélyegyenlőségi Program).

Az Egyéb működési célú támogatások sorára beépítésre kerül a civil, egyházi szervezetek és az alapítványok támogatásai. Alapvetően a 2022. évi keretek alapulvételével kell a tervezést megállapítani.

A felhalmozási feladatok és felújítási célok tervezésénél:

Elsősorban a 2022. évben megkezdett feladatok forrásigényét szükséges biztosítani, A fentiekén túl lehetőség szerint biztosítani szükséges a középtávú gazdasági programban javasolt felhalmozási feladatok és felújítási célok prioritását. A 2022. évről áthúzódó

felhalmozási feladatokat, felújítási célokat elsősorban a tárgyévi előirányzatok (és szükség szerint a 2022. évi pénzmaradvány) terhére szükséges biztosítani. A pályázati lehetőségek folyamatos vizsgálata mellett azonban újabb fejlesztések csak abban az esetben vállalhatók, amennyiben a támogatási intenzitás kedvező és az önerő biztosítható. A fejlesztési célokat rangsorolni kell különös tekintetében a pályázati források fényében.

Egyéb irányelvek:

A 2023. évi költségvetési rendelet-tervezetben javasolt továbbá, hogy az előre nem tervezhető feladatok ellátása érdekében a Képviselő-testület részére kerüljön általános tartalékkeret meghatározásra, valamint a kieső bevételek fedezetére kerüljön céltartalék biztosításra. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 23.§ (3) bekezdése értelmében a költségvetési rendeletben elkülönítetten kell szerepelnie az évközi többletigények, valamint az elmaradt bevételek pótlására szolgáló általános tartaléknak és céltartaléknak.

A Törvény 77. §-a alapján, nemzeti közbeszerzési értékhatár - kivéve a közszolgáltatói szerződésekre vonatkozó értékhatárt - 2023. január 1-jétől 2023. december 31-éig:

- a) árubeszerzés esetében 15,0 millió forint,
- b) építési beruházás esetében 50,0 millió forint,
- c) építési koncesszió esetében 100,0 millió forint,
- d) szolgáltatás megrendelése esetében 15,0 millió forint,
- e) szolgáltatási koncesszió esetében 30,0 millió forint.

A közszolgáltatói szerződésekre vonatkozó nemzeti közbeszerzési értékhatár 2023. január 1-jétől 2023. december 31-éig:

- a) árubeszerzés esetében 50,0 millió forint,
- b) építési beruházás esetében 100,0 millió forint,
- c) szolgáltatás megrendelése esetében 50,0 millió forint,
- d) építési koncesszió esetében 200,0 millió forint,
- e) szolgáltatási koncesszió esetében 100,0 millió forint.

Finanszírozási bevételek és kiadások

A Mötv. 111. § (4) bekezdése értelmében a költségvetési rendeletben működési hiány nem tervezhető. Ezért a költségvetési előirányzatok tervezésekor a kötelező önkormányzati feladatoknak prioritást kell biztosítani, önként vállalt feladat csak akkor tervezhető, ha annak pénzügyi fedezete a saját bevételekből megteremthető.